

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Jana Jiráska, Ph.D., a JUDr. Václava Štencla, MA, v právní věci

žalobkyně: **S. E.**
bytem X, S. r. N.
zastoupená advokátem Rudolfem Leškou
sídlem Apolinářská 6, 128 00 Praha 2

proti
žalovanému: **rektor Mendelovy univerzity v Brně**
sídlem Zemědělská 1665/1, 613 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 3. 2023, č. j. UM/15225/2022-12,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. V této věci soud posuzoval, zda byly splněny podmínky § 47c odst. 2 písm. b) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), pro vyslovení neplatnosti obhajoby disertační práce žalobkyně.

2. Žalobkyně byla v období od 1. 9. 2018 do 20. 11. 2020 studentkou doktorského studijního programu Economics and Management, studijního oboru Business Economics and Management, na Provozně ekonomické fakultě Mendelovy univerzity v Brně. Studium ukončila dne 20. 11. 2020 úspěšnou obhajobou disertační práce s názvem Critical Factors for the Successful Introduction of Internal Communication Portals in the Retail Sector.
3. Oznámením ze dne 23. 9. 2022 žalovaný zahájil s žalobkyní správní řízení podle § 47c zákona o vysokých školách. Rozhodnutím ze dne 6. 3. 2023, č. j. UM/15225/2022-12, pak žalovaný vyslovil neplatnost obhajoby disertační práce žalobkyně. Na základě stanoviska jím jmenované přezkumné komise dospěl k závěru, že se žalobkyně v disertační práci opakovaně dopustila úmyslného neoprávněného užití díla jiné osoby formou překladového plagiátorství.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

4. Žalobkyně namítla, že žalovaný porušil řadu zásad správního řízení, především zásadu materiální pravdy, čímž došlo k zásahu do práv žalobkyně nabytých v dobré víře. Žalovaný též nepostupoval v souladu s principem proporcionality, pokud nezohlednil vyjádření žalobkyně a její snahu o nápravu vytýkaných vad; současně z rozhodnutí není zřejmé, jak byl v tomto případě naplněn veřejný zájem. Problematické pasáže jsou pouze v teoretické části práce; jádro disertační práce (empirická studie s online dotazníkem a expertními rozhovory) jsou zcela vlastní. Nelze vycházet jen z výsledků softwarového algoritmu, ale je třeba porovnat díla, odkud neoprávněně převzaté pasáže údajně pocházejí, s disertační prací. Žalovaný takto nepostupoval a překročil meze (zneužil) správní uvážení. Žalovaný též porušil princip legitimního očekávání, neboť dříve za plagiáty označil práce, které byly zcela nebo v podstatné části doslovnými kopiemi nebo překlady diplomových prací z německých škol.
5. Skutek byl dle žalobkyně nesprávně vymezen a podmínky pro naplnění jednotlivých znaků skutkové podstaty nebyly vůbec zjišťovány. Již v oznámení o zahájení řízení nebyl zmíněn znak skutkové podstaty spočívající v tom, že musí jít o opakované nebo soustavné jednání proti dobrým mravům, nebo takovým jednáním musela být narušena možnost získat standardní znalosti a dovednosti absolventa daného studijního programu. V napadeném rozhodnutí je tento znak pouze konstatován. Rovněž z něj není zřejmé, zda byla žalobkyně uznána vinnou z porušení práv duševního vlastnictví nebo z jiného jednání proti dobrým mravům (a pokud ano, tak jakého). V důsledku nepřesného vymezení skutku se žalobkyně neměla možnost vyjádřit a okomentovat každé jednotlivé pochybení, které jí bylo kladeno za vinu.
6. Dne 3. 3. 2023 podala žalobkyně námitku podjatosti úřední osoby JUDr. T. K., vedoucí právního oddělení Mendelovy univerzity v Brně. O námitce rozhodl prorektor pro vzdělávací činnost a kvalitu, Mgr. Ondřej Mocek, Ph.D., usnesením ze dne 6. 3. 2023 tak, že úřední osoba není vyloučena z projednávání a rozhodování věci. Podle nařízení rektora č. 6/2019, o struktuře a obsahové náplni činnosti celoškolských rektorátních pracovišť, je právní oddělení univerzity přímo řízené rektorem. O nepodjatosti vedoucí tohoto oddělení měl proto rozhodovat rektor. Jelikož usnesení vydala neoprávněná osoba, jde o usnesení nezákonné. Toto usnesení se nadto nevypořádalo s argumenty, které žalobkyně v námitce podjatosti vznesla. Podezření, že úřední osoba předem znala výsledek řízení, se prorektor ani nepokusil vyvrátit. JUDr. T. K. je navíc v usnesení označena jako osoba odpovídající za

správnost vyhotovení a je na usnesení též elektronicky podepsána, což je v rozporu s § 14 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

7. Žalovaný si dále v rozporu s § 16 správního řádu neobstaral české překlady podkladů shromážděných v řízení. Podstata věci přitom byla v tom, že v disertační práci sepsané v angličtině měly být neoprávněně užity výňatky některých německých prací. Řada členů přezkumné komise a ani rektor přitom nemluví německy, a proto nemohlo dojít k řádnému posouzení věci (rektor tyto skutečnosti v rozhodnutí nerozporuje a navržené důkazy k tomu nebyly prováděny, a proto je má žalobkyně za nesporné).
8. Podle žalobkyně má řízení dle § 47c zákona o vysokých školách povahu řízení o trestním obvinění ve smyslu čl. 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod („EÚLP“). Pravidla spravedlivého procesu podle tohoto článku nebyla dodržena (právo být slyšen, právo být obeznámen s povahou skutku, právo na dostatečný prostor na obhajobu). Se spravedlivým procesem je dle žalobkyně neslučitelné, pokud dokazování neprobíhá, ale vychází se jen ze stanoviska přezkumné komise, která se o věci jen kabinetně poradí. Ve správním spisu není protokol o hlasování komise, zápis z jejího jednání a její postup tak nelze zpětně nikterak přezkoumat. Proces jmenování přezkumné komise má být navíc upraven statutem Mendelovy univerzity v Brně, který se však žalobkyni nepodařilo dohledat, a proto navrhuje, aby jej obstaral soud a provedl ho k důkazu.
9. Ve správním spisu absentují důležité podklady pro rozhodnutí – disertační práce a texty, jejichž neúplná citace je žalobkyni kladena za vinu. Správní orgán namísto toho pracoval jen s jakýmsi internetovými stránkami. Vyjádření žalobkyně označená jako „Comment on Vroniplag discussion“ a „Errata“ nebyla vůbec vzata v potaz. Žádné důkazy pak v samotném řízení ani nebyly provedeny a důkazní návrhy žalobkyně nebyly rektorem vypořádány.
10. Žalovaný nesprávně posoudil rozložení důkazního břemene, pokud uvedl, že se žalobkyni jejím vyjádřením nepovedlo vyvrátit podezření z protiprávního jednání. Znaky skutkové podstaty dle § 47c odst. 2 písm. b) zákona o vysokých školách pak nebyly naplněny. V disertační práci sice skutečně bylo několik více či méně závažných chyb (neúplně odcitovaný zdroj, či citace přes druhý odkaz). Tyto chyby ostatně žalobkyně identifikovala a odevzdala Errata. Šlo však o opomenutí z nedbalosti ve spěchu při finalizaci práce. Tato pochybení nic nemění na tom, že jádrem práce je zcela originální výzkum. V rozhodnutí pak zcela absentuje zjištění ohledně opakování či soustavnosti (v případě předložení disertační práce nejde o opakování delikt, ale nanejvýš o jeden delikt) nebo ohledně hrubého porušení práv či podstatného narušení možnosti osvojit si standardní znalosti.
11. Ze všech výše uvedených důvodů žalobkyně navrhla, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobkyně

12. Žalovaný ve vyjádření k žalobě v zásadě zopakoval argumentaci obsaženou v napadeném rozhodnutí. Žalobkyně v dokumentech „Comment on Vroniplag discussion“ a „Errata“ potvrdila neoprávněné užití díla jiných osob. Errata vypracovaná až dne 18. 5. 2022 (tj. rok a půl po obhajobě disertační práce) pak nemohou napravit skutečnost, že žalobkyně nesplnila podmínky stanovené zákonem o vysokých školách pro obhajobu disertační práce. Žalovaný nemá za to, že by v řízení došlo k vytýkaným vadám. O námitce podjatosti oprávněné úřední osoby rozhodl prorektor v souladu s předpisy univerzity. Při jmenování přezkumné komise postupoval žalovaný v souladu se statutem Mendelovy univerzity

v Brně, který je veřejně dostupný na úřední desce univerzity. Zákon ani vnitřní předpis neukládá přezkumné komisi porřízení zápisu z jejího jednání či protokolu o hlasování; ze stanoviska přezkumné komise je navíc zřejmé, že v tomto případě rozhodla jednomyslně. Žalovaný závěrem s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu připomněl, že věcný soudní přezkum vědomostí studenta je vyloučen a rozhodnutí je možno přezkoumat jen co do dodržení pravidel řádného procesu. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

13. Žalobkyně podala k vyjádření žalovaného repliku, v níž zopakovala argumenty obsažené v žalobě. Za skandální označila skutečnost, že její vyjádření, které si vyžádal děkan fakulty, není součástí správního spisu. Rovněž k vypracování dokumentu „Errata“ byla žalobkyně vyzvána děkanem, avšak přesto tento dokument není součástí spisu a nebyl předmětem dokazování; tento důkaz nelze poprvé provádět až před správním soudem. Pokud JUDr. T. K. radila ve věci rektorovi, je to samo o sobě důvodem pro vyloučení této osoby pro podjatost. Navíc žalovaný v rozporu s § 14 odst. 2 správního řádu nevyčkal na rozhodnutí o podjatosti úřední osoby, neboť téhož dne vydal rozhodnutí ve věci samé. Hodnocení námítky podjatosti, o níž bylo rozhodnuto během dvou dnů, nemohlo být řádné. Dle žalobkyně nelze vyloučit ani chybovost softwaru pro odhalení plagiátorství, pokud původní verze žádnou shodu nenašla, ani nepravdivost či chybovost internetových stránek s ohledem na rozvoj umělé inteligence. Dokazování proto mělo být vedeno s překlady a s fyzickým porovnáním skutečných zdrojů a textu disertační práce.

IV. Posouzení věci

14. Žalobkyně jako žalovanou označila Mendelovu univerzitu v Brně. Podle § 47c zákona o vysokých školách je nicméně orgánem, který ve věci jedná a rozhoduje, rektor. Současně rozhodování dle citovaného paragrafu nepatří mezi rozhodování o právech a povinnostech studentů, které je svěřeno vysoké škole (§ 68 odst. 1 zákona o vysokých školách). S ohledem na jednotnou rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu týkající se § 47c zákona o vysokých školách (rozsudky ze dne 31. 10. 2019, č. j. 2 As 123/2019-37, publ. pod č. 3954/2020 Sb. NSS, a ze dne 25. 4. 2024, č. j. 2 As 196/2023-60, publ. pod č. 4602/2024 Sb. NSS), má pak soud za to, že žalovaným je v tomto případě rektor Mendelovy univerzity v Brně. Jelikož dle § 69 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“), je žalovaný kogentně určen zákonem, soud bez ohledu na označení uvedené v žalobě jednal jako s žalovaným s rektorem Mendelovy univerzity v Brně, o čemž účastníci vyrozuměl.
15. Soud ve věci nařídil ústní jednání, při němž účastníci setrvali na svých stanoviscích. Soud při jednání provedl důkaz disertační prací, Statutem Mendelovy univerzity v Brně, Studijním a zkušebním řádem této univerzity a nařízením rektora č. 6/2019, které nebyly obsaženy ve správním spisu. Další žalobkyní navržené důkazy byly součástí správního spisu, jímž se dokazování v soudním řízení správním v zásadě neprovádí.
16. Žaloba **není** důvodná.

IV./A) Nesprávné vymezení skutku

17. Žalobkyně namítala, že skutek byl nesprávně a nedostatečně vymezen v oznámení o zahájení řízení. Soud k tomu poukazuje na § 46 odst. 1 správního řádu, který vyžaduje, aby byl při zahájení řízení z moci úřední vymezen jeho předmět. Ten přitom musí být zachován po celou dobu řízení (o jiném předmětu by muselo být zahájeno samostatné řízení). V oznámení o zahájení řízení ze dne 23. 9. 2022 je uvedeno, že rektor zahajuje správní řízení o vyslovení neplatnosti obhajoby disertační práce „Critical factors for the Successful Introduction of

Internet Communication Portals in the Retail Sector“ konané dne 20. 11. 2020. Důvodem je podezření z úmyslného neoprávněného užití díla jiné osoby hrubě porušující právní předpisy upravující ochranu duševního vlastnictví nebo jiného úmyslného jednání proti dobrým mravům podle § 47c odst. 2 písm. b) zákona o vysokých školách, vedoucí k nesplnění nebo jen zdánlivému splnění podmínek nebo předpokladů stanovených zákonem, studijním programem nebo studijním a zkušebním řádem pro obhajobu disertační práce.

18. Z oznámení dle názoru soudu jednoznačně vyplývá, že s žalobkyní bylo zahájeno řízení o vyslovení neplatnosti obhajoby konkrétně specifikované disertační práce z důvodu uvedeného v § 47c odst. 2 písm. b) zákona o vysokých školách. Žalobkyně má pravdu, že oznámení o zahájení řízení blíže nekonkretizuje jednání, kterého se žalobkyně měla dopustit, což by za jiných okolností nebo v jiném řízení mohlo znamenat vadu s možným vlivem na zákonnost rozhodnutí. V projednávané věci je ale třeba jednak přihlídnout ke zvláštnostem řízení dle § 47c zákona o vysokých školách – podstatným dokumentem (zákonným důkazem) je zde totiž stanovisko přezkumné komise, které teprve na základě odborného posouzení věci může relevantně vymezit skutek. Jednak – a to zejména – překladové plagiátorství žalobkyně bylo odhaleno a zdokumentováno internetovou platformou VroniPlag, která výsledky své analýzy veřejně publikovala na internetu. Jak vyplývá z e-mailové komunikace mezi žalobkyní a děkanem provozně ekonomické fakulty, žalobkyně byla na tuto skutečnost upozorněna v květnu 2022, přičemž v tomto měsíci se též s analýzou seznámila a podrobně na ni reagovala. Za této situace soud odmítá, že by žalobkyni nebylo známo, co je předmětem řízení, a že v důsledku nedostatečného vymezení skutku v oznámení o zahájení řízení neměla možnost se k věci vyjádřit.
19. Žalobkyně má rovněž pravdu v tom, že v oznámení o zahájení řízení není uveden § 47c odst. 2 písm. b) zákona o vysokých školách ve své úplnosti – konkrétně není uvedeno, že jednání proti dobrým mravům musí být soustavné nebo opakované nebo jím musí být podstatně narušena možnost získat standardní znalosti a dovednosti absolventa daného studijního programu. Podle názoru soudu však tato skutečnost nemá vliv na zákonnost následně vydaného rozhodnutí. Podstatné je, že v oznámení o zahájení řízení je zřetelně uvedena předběžná právní kvalifikace jednání žalobkyně dle § 47 odst. 2 písm. b) zákona o vysokých školách. To soud považuje v okamžiku zahájení správního řízení za zcela dostačující. Kterou z konkrétních variant tohoto ustanovení žalobkyně naplnila, je nezbytné uvést a zdůvodnit až v rozhodnutí o věci samé, a to na základě skutečností zjištěných ve správním řízení (zejména na základě stanoviska přezkumné komise). Žalovaný takto postupoval, a proto jsou námitky žalobkyně nedůvodné.

IV./B) Podjatost úřední osoby

20. Žalobkyně v průběhu správního řízení vznesla námitku podjatosti vůči JUDr. T. K., vedoucí právního oddělení Mendelovy univerzity v Brně. Důvodem byla skutečnost, že tato úřední osoba měla sdělit zástupci žalobkyně, že rektor nemá ze zákona jinou možnost než rozhodnout podle návrhu přezkumné komise. Dle žalobkyně lze toto sdělení vysvětlit pouze tak, že buď úřední osoba nezná právní úpravu, nebo zná již předem výsledek řízení. JUDr. K. ve svém vyjádření k námitce uvedla, že nemá žádný vztah k věci, k žalobkyni a jejímu zástupci a nemá ani žádný zájem na výsledku řízení. Usnesením ze dne 6. 3. 2023, č. j. 15225/2022-11, rozhodl prorektor pro vzdělávání a kvalitu tak, že JUDr. K. není vyloučena

z projednávání a rozhodování v této věci. Odvolání žalobkyně proti tomuto usnesení zamítl rektor rozhodnutím ze dne 20. 4. 2023, č. j. UM/15225/2022-14.

21. Podle § 14 odst. 1 správního řádu každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu (dále jen „úřední osoba“), o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit. Podle § 14 odst. 3 věta třetí správního řádu rozhodne o námitce bezodkladně usnesením služebně nadřízený úřední osoby nebo ten, kdo má obdobné postavení (dále jen „představený“).
22. Soud přisvědčuje žalobkyni, že prorektor ani rektor se ve svých rozhodnutích podrobněji nezabývali konkrétním důvodem podjatosti, který žalobkyně uvedla ve své námitce. Rektor spíše obecně v bodu 7 svého rozhodnutí konstatoval, že žalobkyně v námitce ani v odvolání neuvedla žádné relevantní skutečnosti, z nichž by vyplývalo, že daná úřední osoba má pro poměr k věci, k žalobkyni či k jejímu zástupci zájem na výsledku řízení. Dle názoru soudu by se správní orgán měl v rozhodnutí o námitce podjatosti zcela konkrétně vyjádřit k namítanému důvodu podjatosti, což se v nyní projednávané věci nestalo. Přesto však poněkud obecnější posouzení námítky podjatosti před soudem ob stojí. Je tomu tak proto, že námitka podjatosti, jak ji formulovala žalobkyně, je *prima facie* nedůvodná. Z údajného prohlášení JUDr. K., že rektor nemá ze zákona jinou možnost než rozhodnout podle návrhu přezkumné komise, totiž nevyplývá žádný vztah (poměr) JUDr. K. k žalobkyni, jejímu zástupci nebo k věci a už vůbec z něj nevyplývá nějaký její zájem na výsledku řízení, pro nějž by měly vzniknout pochybnosti o její nepodjatosti. Jinými slovy z právního názoru JUDr. K. na výklad § 47c zákona o vysokých školách nelze dovozovat jakýkoliv její vztah k žalobkyni, jejímu zástupci nebo k věci. Z názoru JUDr. K. rovněž nevyplývá, že zná předem výsledek řízení. Pochybnost o nepodjatosti úřední osoby přitom musí mít určitý reálný základ a nelze ji opřít o pouhé spekulace. Odkazuje-li žalobkyně v replice na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 10. 6. 2021, č. j. 54 A 67/2019-121, pak ten se týkal situace, kdy oprávněná úřední osoba odvolacího orgánu poskytovala správnímu orgánu prvního stupně v téže správní věci soukromé poradenské služby. V nyní projednávané věci z ničeho nevyplývá, že by JUDr. K. poskytovala rektorovi či prorektorovi jakékoliv soukromé poradenské služby v souvislosti s předmětným správním řízením a nadto se ani nejednalo o dvoustupňové řízení. Závěry citovaného rozsudku na věc vůbec nedopadají a podjatost JUDr. K. na jejich základě dovozovat nelze. Za této situace by zrušení žalovaného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení s tím, aby se podrobněji vypořádal s námitkou podjatosti, která je však tak jako tak nedůvodná, bylo pustým formalismem bez reálného vlivu na výsledek řízení.
23. Žalobkyně též namítala, že o námitce podjatosti měl rozhodnout rektor jako služebně nadřízený JUDr. K. Žalobkyně se opírá o čl. 3 nařízení rektora č. 6/2019, o struktuře a obsahové náplni činnosti celoškolských rektorátních pracovišť. Soud provedl tímto předpisem důkaz a zjistil, že dle čl. 3 odst. 1 patří mezi oddělení řízená rektorem a) 981 Kancelář rektora, b) 983 Právní oddělení a c) 984 Oddělení kontroly a vnitřního auditu. Dle čl. 3 odst. 2 tohoto nařízení stojí v čele oddělení řízených rektorem vedoucí, kterého řídí rektor, jemuž je přímo podřízen a odpovídá mu za činnost tohoto oddělení. Soud tedy souhlasí s žalobkyní, že rektor je představeným JUDr. K. povolaným k rozhodnutí o námitce podjatosti vůči její osobě. Současně je ovšem třeba vzít v potaz § 10 odst. 4 věta první zákona o vysokých školách, podle nějž rektora zastupují v jím určeném rozsahu prorektori.

Z čl. 2 písm. a) a písm. c) bod 5 nařízení rektora č. 9/2022 o stanovení působnosti prorektorů (založeném ve správním spise) pak plyne, že prorektor pro vzdělávací činnost mimo jiné zastupuje univerzitu ve všech druzích správních řízení týkajících se vzdělávací činnosti včetně doktorského programu. Usnesení o námitce podjatosti tak mohlo být vydáno prorektorem, a pokud se tak stalo, bylo vydáno oprávněnou osobou a není nezákonné.

24. Zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí pak není zpochybněna tím, že bylo vydáno ve stejný den jako usnesení o námitce podjatosti (žalobkyně zmiňovaný § 14 odst. 3 správního řádu takový postup nevylučuje). Na zákonnost usnesení prorektora o námitce podjatosti dále nemá vliv skutečnost, že o ní bylo rozhodnuto rychle. Nezákonnost usnesení prorektora o námitce podjatosti nezpůsobuje ani to, že JUDr. K. je v usnesení uvedena jako osoba odpovídající za správnost vyhotovení a je na něm elektronicky podepsána. Podle § 69 odst. 1 správního řádu se v písemném vyhotovení rozhodnutí uvede označení "rozhodnutí" nebo jiné označení stanovené zákonem. Písemné vyhotovení rozhodnutí dále musí obsahovat označení správního orgánu, který rozhodnutí vydal, číslo jednací, datum vyhotovení, otisk úředního razítka, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby. Podpis oprávněné úřední osoby je na stejnopisu možno nahradit doložkou „vlastní rukou“ nebo zkratkou „v. r.“ u příjmení oprávněné úřední osoby a doložkou „Za správnost vyhotovení:“ s uvedením jména, příjmení a podpisu úřední osoby, která odpovídá za písemné vyhotovení rozhodnutí. Podle § 69 odst. 3 správního řádu, pokud se má rozhodnutí doručit elektronicky, vyhotoví úřední osoba, která za písemné vyhotovení rozhodnutí odpovídá, jeho elektronickou verzi. Z citované úpravy vyplývá, že originál rozhodnutí (nebo usnesení) podepisuje oprávněná úřední osoba. Stejnopis takového rozhodnutí (který se například doručuje účastníkům řízení), však už oprávněná osoba osobně podepsat nemusí. Ten může vyhotovit a podepsat osoba jiná, která odpovídá pouze za správnost písemného vyhotovení rozhodnutí, tj. že je stejnopis shodný s originálem. Tak bylo postupováno i v této věci: originál usnesení o námitce podjatosti je podepsán prorektorem, jeho stejnopisy pak již JUDr. K. To však neznamená, že by JUDr. K. toto usnesení vydala (rozhodla o své podjatosti) – pouze vytvořila a podepsala stejnopis usnesení rektora. Konečně nepřipadný je odkaz žalobkyně na § 14 odst. 4 správního řádu, který se týká podjatosti zjištěné úřední osobou a který tak není na projednávanou věc aplikovatelný.

IV./C) Absence podkladů ve správním spisu, neprovedení důkazů

25. Podle § 17 odst. 1 věta druhá a třetí správního řádu tvoří spis zejména podání, protokoly, záznamy, písemná vyhotovení rozhodnutí a další písemnosti, které se vztahují k dané věci. Přílohou, která je součástí spisu, jsou zejména důkazní prostředky, obrazové a zvukové záznamy a záznamy na elektronických médiích.
26. Žalobkyně má za to, že součástí správního spisu nejsou některé z podkladů pro rozhodnutí. V tom se s ní soud shoduje pouze částečně, a to pokud jde o disertační práci. Podle názoru soudu, je-li vedeno řízení o neplatnosti obhajoby disertační práce, jehož podstatou je podezření z plagiátorství, je z povahy věci nezbytným podkladem pro rozhodnutí disertační práce samotná. Ta tedy musí být součástí správního spisu (ať už ve formě listinné nebo elektronické na příslušném nosiči). Na tom nic nemění skutečnost, že žalovaný disertační práci zveřejňuje prostřednictvím své databáze v souladu s § 47b zákona o vysokých školách. Zveřejnění disertační práce na webových stránkách univerzity z ní totiž nečiní součást správního spisu. Žalovaný disertační práci neučinil součástí spisu, čímž zatížil řízení vadou. Soud nicméně tuto vadu nepovažoval za důvod pro zrušení rozhodnutí žalovaného, neboť

neměla vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé. Je tomu tak proto, že žalobkyně jako jediný účastník řízení je autorkou tohoto dokumentu, a je jí proto velmi dobře znám jeho obsah. Žalovaný je pak povinen tuto práci archivovat ve své databázi a má tak k ní (on i přezkumná komise) zachován přímý přístup. Za této situace nemohla mít absence disertační práce ve správním spisu vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé; soud jí pak při jednání formálně doplnil dokazování, přičemž o jejím obsahu nebylo sporu.

27. Pochybení žalovaného soud neshledal v tom, že součástí správního spisu nejsou původní německé texty, které žalobkyně bez příslušné citace přeložila do angličtiny a uvedla ve své disertační práci. Žalovaný založil do spisu výtisky analýzy platformy Vroniplug, která zjistila jednotlivé případy překladového plagiátorství, jehož se žalobkyně dopustila. Analýza obsahuje vždy relevantní text disertační práce žalobkyně a k tomu příslušející původní německý text. Žalobkyně ve svých dokumentech „Errata“ a „Comment on Vroniplug discussion“ oprávněnost analýzy potvrdila a za svůj postup se omluvila. V takovém případě soud nemůže souhlasit s žalobkyní, že se jedná o „pochybné internetové stránky“. Jde naopak o relevantní podklad rozhodnutí. Opatření původních německých textů považuje soud v takovém případě za nadbytečné. Zbývající žalobkyní zmiňované dokumenty („Comment on Vroniplug discussion“ a „Errata“) jsou součástí správního spisu a žalovaný je též zmiňuje ve svém rozhodnutí; její tvrzení o opaku není pravdivé, a tudíž není důvodné.
28. K námitce neprovedení důkazů soud uvádí následující. Podle § 53 odst. 6 správního řádu se o provedení důkazu listinou učiní záznam do spisu. Za přítomnosti účastníků nebo zúčastněných osob, anebo účastní-li se úkonu veřejnost, se důkaz listinou provede tak, že se listina přečte nebo sdělí její obsah. Výkladem tohoto ustanovení se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. 4. 2019, č. j. 2 As 258/2017-48. Dospěl k závěru, že *„pokud správní orgán neprovedl důkaz listinou v souladu s § 53 odst. 6 správního řádu, jednalo se o vadu řízení. Tato vada nicméně nemá vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé za situace, že listina byla součástí správního spisu, s jehož kompletním obsahem se mohl účastník řízení seznámit a vyjádřit se k němu před vydáním rozhodnutí.“* Shodná situace nastala i v projednávané věci. Žalovaný skutečně o provedení jednotlivých listin neučinil záznam do spisu, ani je za účasti žalobkyně nepřečetl či nesdělil jejich obsah. Tím se dopustil vady řízení. Tato vada však nemohla mít žádný vliv na zákonnost rozhodnutí žalovaného ve věci samé, neboť listiny, které jsou pokladem rozhodnutí, byly součástí správního spisu, s nímž se žalobkyně seznámila, a před vydáním rozhodnutí se k nim mohla vyjádřit.
29. Rektor se rovněž vypořádal s návrhy důkazů, které žalobkyně v průběhu řízení učinila. Soud k tomu odkazuje na s. 2-3 rozhodnutí žalovaného. Výslovně se nevyjádřil pouze k publikacím doc. Kouby a Ing. Kučerové a k prezentaci Ing. Z., které žalobkyně připojila ke svému vyjádření a které měly dokazovat, že tito členové přezkumné komise nemají dostatečné znalosti německého odborného jazyka. Žalovaný nicméně v rozhodnutí poukázal na to, že členové přezkumné komise musí ve své činnosti pracovat s cizojazyčnými dokumenty a literaturou a musí disponovat určitou úrovní znalosti cizího jazyka. Implicitně tak žalovaný považoval uvedené důkazy za nadbytečné. Ani tato námitka proto není důvodná.

IV./D) Jazyk řízení

30. Podle § 16 odst. 1 správního řádu se v řízení jedná a písemnosti se vyhotovují v českém jazyce. mohou účastníci řízení jednat a písemnosti mohou být předkládány i v jazyce

slovenském. Podle § 16 odst. 2 správního řádu písemnosti vyhotovené v cizím jazyce musí účastník řízení předložit v originálním znění a současně v úředně ověřeném překladu do jazyka českého, pokud správní orgán nesdělí účastníkovi řízení, že takový překlad nevyžaduje. Takové prohlášení může správní orgán učinit na své úřední desce i pro neurčitý počet řízení v budoucnu.

31. Výkladem těchto ustanovení se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v žalobkyní i žalovaným zmiňovaném usnesení ze dne 14. 4. 2015, č. j. 9 As 12/2014-60, publ. pod č. 3239/2015 Sb. NSS. Dospěl přitom k závěru, že provedení důkazu cizojazyčnou listinou, aniž by byl proveden její překlad do českého jazyka, je ve správním řízení přípustné, není-li o jejím obsahu v řízení sporu. „Nelze najít rozumný důvod pro formální naplnění požadavku provést úředně ověřený překlad cizojazyčné listiny vždy, za situace, v níž jak správní orgán, který řízení vede, tak i účastníci řízení (komunikující strany) nečiní obsah cizojazyčné listiny sporným a nebrojí proti provedení důkazu touto listinou, neboť jejímu obsahu rozumí.“ V závěru rozšířený senát zdůraznil, že je třeba vždy dbát specifik daného typu řízení a přihlídnout např. též k tomu, že využívání značného počtu cizojazyčných dokumentů je v daném řízení běžné. Neopatření překladu cizojazyčné listiny, jíž je prováděn důkaz, může představovat vadu řízení jen tehdy, jestliže účastník v řízení před správním orgánem namítl, že tato skutečnost bránila uplatnění jeho práva vyjádřit se k podkladu rozhodnutí.
32. V projednávané věci byly mezi podklady rozhodnutí cizojazyčné listiny – disertační práce, „Comment on Vroniplag discussion“, „Errata“ a analýza platformy Vroniplag. Dokumenty „Comment on Vroniplag discussion“ a „Errata“ předložila žalobkyně též v českém překladu, a proto není třeba je v souvislosti se vznesenou námitkou posuzovat. Disertační práci sepsala žalobkyně v angličtině a analýza platformy Vroniplag obsahuje části textu disertační práce v angličtině a tomu odpovídající části děl jiných autorů v němčině. Žalobkyně v řízení nenamítala, že by uvedeným podkladům nerozuměla, a z tohoto důvodu se tak k nim nemohla vyjádřit. Ostatně disertační práci sama sepsala a navíc je rodilou mluvčí německého jazyka. Objektivně jí tak ani porozumění analýze platformy Vroniplag nemůže působit žádné potíže, což potvrdila zpracováním své reakce („Comment on Vroniplag discussion“, „Errata“). Nepořízení překladů disertační práce či analýzy platformy Vroniplag tedy nemohlo mít za následek, že by žalobkyně nerozuměla tomu, o co v řízení a v rozhodnutí žalovaného vlastně jde.
33. Žalobkyně nicméně svoji námitku formuluje též ve vztahu ke správnímu orgánu a tvrdí, že jeho znalosti německého jazyka jsou pro posouzení věci nedostatečné. Soud ve shodě s žalovaným považuje za důležité, že členové přezkumné komise stejně jako rektor pracovně působí v akademickém prostředí vysoké školy, kde je práce s cizojazyčnými dokumenty v zásadě nezbytná. Základní porozumění cizímu textu (a to např. i za využití překladatelských programů či aplikací) je v této oblasti samozřejmostí. Základní srovnání v daném případě provedla platforma Vroniplag, přičemž přezkumná komise uložila dvěma svým členům (Mgr. et Mgr. I. B. a prof. Dr. Ing. J. F.), aby u platformou identifikovaných textů posoudili míru podobnosti, což učinili ve dvou písemných posudcích a shody jednoznačně potvrdili. Na základě těchto posudků pak přezkumná komise vypracovala své stanovisko, s nímž se ztotožnil i žalovaný. Žalobkyně přitom u uvedených dvou členů neznalost německého jazyka nenamítá ani konkrétně netvrdí, že by některé (či všechny) závěry o plagiátorství byly chybné v důsledku nesprávného pochopení některého z německých zdrojů. Za této situace nemůže být obecná námitka neznalosti německého jazyka úspěšná.

IV.E) Trestní obvinění

34. Podle čl. 6 odst. 1 věta první EÚLP má každý právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu.
35. Evropský soud pro lidská práva („ESLP“) vykládá ve své judikatuře pojem trestní obvinění pomocí tzv. „Engel kritérií“ (rozsudek pléna ze dne 8. 6. 1976, *Engel a ostatní proti Nizozemí*, stížnosti č. 5100/71, 5101/71, 5102/71, 5354/72 a 5370/72). Pro aplikaci čl. 6 odst. 1 EÚLP v jeho trestní části je tak třeba zaprvé nutně zjistit, zda právní řád státu řadí delikt, z něhož je osoba obviněna, do oblasti trestního, nebo správního práva. Indicie takto získané mají jen formální a relativní hodnotu. Významnější kritéria jsou zadruhé povaha deliktu a zatřetí stupeň závažnosti sankce, jejíž uložení dané osobě hrozí. Splnění druhého a třetího kritéria je v zásadě alternativní. Kumulativní přístup však není vyloučen v situaci, kdy samostatné posouzení obou kritérií nevede k jednoznačnému závěru ohledně existence trestního obvinění (viz rozsudky ESLP ze dne 30. 4. 2015, *Kapetanios a ostatní proti Řecku*, stížnosti č. 3453/12, 42941/12 a 9028/13, ze dne 24. 9. 1997, *Garyfallou AEBE proti Řecku*, stížnost č. 18996/91, nebo rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 23. 11. 2006, *Jussila proti Finsku*, stížnost č. 73053/01). Podle judikatury ESLP se kritérium povahy deliktu dělí na dvě další podkritéria. Prvním z nich je otázka, zda chráněný zájem je univerzální, či partikulární, tedy zda je daná právní norma adresována všem osobám, nebo pouze konkrétně vymezené skupině lidí (vojákům, vězňům, advokátům apod.). Univerzálnost dané normy svědčí o „trestní“ povaze deliktu (srov. rozsudek ESLP ze dne 29. 8. 1997, *A. P., M. P. a T. P. proti Švýcarsku*, stížnost č. 19958/92). Druhým podkritériem je účel sankce, tedy zda má preventivně-represivní, nebo reparační povahu. Naopak nižší závažnost deliktu nevylučuje jeho kvalifikaci jako „trestného činu“. V textu EÚLP není žádné ustanovení naznačující, že „trestní“ povaha jednání musí splňovat určitou míru závažnosti (rozsudek ESLP ze dne 14. 1. 2014, *Muslija proti Bosně a Hercegovině*, stížnost č. 32042/11).
36. Pokud jde o zařazení „deliktu“ v projednávané věci, pak ustanovení § 47c zákona o vysokých školách není formálně řazeno mezi ustanovení trestního práva. První kritérium tedy není splněno. Ve vztahu k povaze deliktu je třeba vzít v potaz, že norma obsažená v § 47c zákona o vysokých školách není určena každému, nýbrž dopadá výlučně na osoby, které složily některou ze státních zkoušek nebo obhájily disertační práci na vysoké škole. Za zásadní pak soud považuje podkritérium spočívající v povaze sankce – ta má totiž v posuzované věci zjevně reparační charakter. Jejím účelem je napravit stav, kdy byl akademický titul přiznán osobě, která pro jeho získání nesplnila zákonné podmínky. Jinými slovy jde o navození stavu, který tu měl být již od počátku, pokud by se na trestný čin či úmyslné jednání proti dobrým mravům dané osoby „přišlo“ již v době konání státní zkoušky nebo obhajoby disertační práce. Druhé kritérium proto rovněž není naplněno. Pokud jde o stupeň závažnosti sankce, pak ztráta oprávnění nadále užívat akademický titul není tradiční sankcí trestního práva (trestní zákoník zná pouze ztrátu čestných titulů a vyznamenání, mezi něž však akademické tituly řadit nelze). Jakkoliv může být tento důsledek danou osobou vnímán úkorně, jeho primárním účelem není způsobit jí újmu, nýbrž narovnat protiprávní stav. Sankce má proto dle názoru soudu civilní povahu a nedosahuje intenzity sankce trestněprávní.

37. Aplikace čl. 6 odst. 1 EÚLP v jeho trestní části tedy není v projednávané věci na místě. Současně soud nemá za to, že by byla jakkoliv dotčena práva žalobkyně vyplývající z práva na spravedlivý proces. Jak již soud výše uvedl, žalobkyni bylo zřejmé, o čem je řízení vedeno, a bylo jí umožněno se seznámit s podklady a vyjádřit se k nim. Skutkový stav byl pro potřeby rozhodnutí žalovaného zjištěn dostatečně, a proto soud obdobně jako žalovaný považuje za nadbytečné provádět výslech žalobkyně (ten je na místě pouze tehdy, nelze-li dokazovanou skutečnost prokázat jinak).
38. Pokud žalobkyně dále v této souvislosti kritizuje institut přezkumné komise, pak její složení a princip rozhodování jsou rámcově upraveny v § 47c odst. 6 zákona o vysokých školách, podle nějž je součástí podkladů pro rozhodnutí v řízení o vyslovení neplatnosti stanovisko přezkumné komise. Přezkumná komise má 7 členů, z toho 6 členů jmenovaných rektorem z profesorů, docentů nebo dalších odborníků; sedmý člen komise je rektorem jmenován z řad studentů veřejné vysoké školy. Podrobnosti o složení přezkumné komise stanoví vnitřní předpis veřejné vysoké školy. Přezkumná komise se usnáší nadpoloviční většinou hlasů všech svých členů. Statut Mendelovy univerzity v Brně, který soud provedl k důkazu, v čl. 38 víceméně přejímá úpravu uvedenou v zákoně o vysokých školách a blíže činnost přezkumné komise neupravuje. To nicméně neznamená, že by byl proces ustavení komise, její postup a stanovisko v rozporu se zákonem. Přezkumná komise byla v souladu se zákonem jmenována rektorem. Jak bylo výše uvedeno, přezkumná komise v projednávané věci pověřila dva své členy zpracováním odborného posudku ohledně podobnosti disertační práce s v ní necitovanými německými texty. Na základě těchto posudků pak komise jednomyslně vydala písemné stanovisko k věci. Jelikož stanovisko bylo jednomyslné, není dle soudu třeba trvat na sepsání protokolu o hlasování; ostatně přezkumná komise sama není správním orgánem, který by ve věci rozhodoval, a případné procesní pochybení v postupu komise mohou mít jen omezený dopad na rozhodnutí ve věci samé.

IV./F) Naplnění podmínek § 47c odst. 2 písm. b) zákona o vysokých školách

39. Podle § 47c odst. 2 zákona o vysokých školách platí, že rektor vysloví rozhodnutím neplatnost vykonání státní zkoušky nebo její součásti nebo obhajoby disertační práce, pokud osoba, o jejíž státní zkoušku nebo její součást nebo obhajobu disertační práce jde,
- a) v důsledku úmyslného trestného činu nesplnila podmínky nebo předpoklady stanovené zákonem o vysokých školách, studijním programem nebo studijním a zkušebním řádem pro konání a úspěšné vykonání státní zkoušky nebo její součásti nebo obhajoby disertační práce, nebo
- b) v důsledku úmyslného neoprávněného užití díla jiné osoby hrubě porušujícího právní předpisy upravující ochranu duševního vlastnictví nebo jiného úmyslného jednání proti dobrým mravům, neuvedeného v písmenu a), nesplnila nebo splnila jen zdánlivě podmínky nebo předpoklady stanovené zákonem o vysokých školách, studijním programem nebo studijním a zkušebním řádem pro konání a úspěšné vykonání státní zkoušky nebo její součásti nebo obhajoby disertační práce, šlo-li o soustavné nebo opakované jednání proti dobrým mravům nebo byla-li jím podstatně narušena možnost získat standardní znalosti a dovednosti absolventa daného studijního programu.
40. Základní výklad podmínek obsažených v písm. b) citovaného ustanovení provedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 10. 2019, č. j. 2 As 123/2019-37. „*Skutkové podstaty, kterých se lze podle § 47c odst. 2 písm. b) zákona o vysokých školách dopustit, jsou tři. Všem je jako*

vstupní nezbytná podmínka společné, že musí jít o „úmyslné jednání proti dobrým mravům“; jedním z příkladů takového jednání, zákonodárcem výslovně zmíněným zřejmě proto, že se v praxi může objevovat vcelku často, je „úmyslné neoprávněné užití díla jiné osoby hrubě porušující právní předpisy upravující ochranu duševního vlastnictví“. Z příkladu výslovně zmíněného zákonodárcem lze usuzovat, jaká má být typová závažnost úmyslného jednání proti dobrým mravům i v jiných případech, jež nejsou jako příklady výslovně zmíněny. Musí jít o úmyslné neoprávněné užití díla jiné osoby porušující právní předpisy upravující ochranu duševního vlastnictví „hrubě“, tedy velmi závažně, nikoli jen běžně či průměrně. Typově se musí jednat o takové užití díla jiné osoby, které je neoprávněně využívá ve významném rozsahu a ze zavrženíhodných důvodů (typicky kvůli získání neoprávněné výhody v podobě splnění studijní povinnosti bez patřičného vynaložení vlastního úsilí a prokázání dostatku vlastních znalostí, schopností či dovedností). Tento účel je vyjádřen – obecně, nejen ve vztahu k využití cizího díla – další podmínkou definující zákonem stanovený nutný následek, a sice že osoba, jež se uvedeného jednání dopustila, nesplnila nebo splnila jen zdánlivě podmínky nebo předpoklady (...) pro konání a úspěšné vykonání státní zkoušky nebo její součásti nebo obhajoby disertační práce. (...) Nutnou podmínkou naplnění znaků některé ze skutkových podstat § 47c odst. 2 písm. b) zákona o vysokých školách však je ještě to, že výše uvedené jednání muselo mít i určité specifické znaky nebo specifické následky. Zákon rozlišuje tři možné alternativy: V první řadě může být úmyslné jednání jsoucí ve významném rozporu s dobrými mravy jednání soustavné. Nebo může být toto jednání opakované. Posledním případem je, že takovým jednáním byla podstatně narušena možnost získat standardní znalosti a dovednosti absolventa daného studijního programu. Nejjednodušší alternativou z hlediska výkladu je opakované jednání. Jde o jednání, jehož jednotlivé případy (jednotlivá od sebe oddělitelná, relativně samostatná jednání) se odehrávají aspoň dvakrát v rámci daného studijního programu. Nemusí jít o situaci, kdy jde o dva akty spojené navzájem jednotným záměrem; postačí, když každý akt, posuzován sám sobě, splní výše popsané zákonné znaky, tedy že půjde o úmyslné jednání jsoucí ve významném rozporu s dobrými mravy, jehož následkem bude nesplnění nebo jen zdánlivé splnění podmínek nebo předpokladů stanovených právem pro konání a úspěšné vykonání státní zkoušky nebo její součásti nebo obhajoby disertační práce. A contrario to tedy znamená, že pouhé jedno jediné takovéto jednání k naplnění zákonné podmínky opakovanosti nestačí.“

41. V projednávané věci žalovaný shledal, že bylo identifikováno 14 zdrojů, vykazujících pasáže s vysokou mírou podobnosti, jež nejsou v disertační práci vůbec uvedeny – ani v textu, ani v závěrečném seznamu literatury (Feichter, 2002; Krämer, 2015; Parbs, 2017; Vonmoos, 2008; atd.). Zpravidla se jedná o zdroje v německém jazyce, a to o jiné studentské práce z německých či rakouských univerzit – tedy zdroje, u nichž bylo v době vzniku práce možné předpokládat, že jsou školitelem/fakultou v podstatě nedetekovatelné. Kromě disertačních prací se jednalo v některých případech také o práce diplomové, bakalářské či dokonce semestrální – tedy typy prací, jež nejsou považovány za standardně použitelné zdroje pro zpracování disertačních prací. Některé z těchto zdrojů, vykazujících pasáže s vysokou mírou podobnosti, byly použity v disertační práci opakovaně, až na deseti, resp. osmi různých místech – tyto zjištěné skutečnosti *de facto* vylučují jakoukoliv možnost náhodných shod. V několika případech se jedná o podobnosti poměrně rozsáhlých pasáží; dle VroniPlag Wiki celkem 11 stran textu vykazuje plagiátorství v rozsahu vyšším než 75 % (konkrétně strany 29, 30, 35, 36, 37, 45, 49, 74, 75, 77, 78), dalších 6 stran textu pak plagiátorství v rozsahu 50-75 % (strany 22, 28, 33, 39, 44, 76). Žalovaný dále v osmi bodech uvedl konkrétní odkazy na pasáže v disertační práci a konstatoval, v čem konkrétně plagiátorství spočívalo. Žalobkyně porušila § 31 odst. 1 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech

souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), a čl. 7 odst. 5 písm. c) Studijního a zkušebního řádu Mendelovy univerzity v Brně, podle nějž student nesmí užít výsledků cizí tvůrčí činnosti jako výsledků vlastních. Následně žalovaný dospěl k závěru, že bylo prokázáno úmyslné a opakované neoprávněné užití díla jiné osoby hrubě porušující právní předpisy upravující ochranu duševního vlastnictví v podobě překladového plagiátorství, a v důsledku toho účastnice řízení nesplnila podmínky stanovené zákonem o vysokých školách, studijním programem a studijním a zkušebním řádem pro obhajobu disertační práce

42. Soud se v první řadě neztotožňuje s názorem žalobkyně, že podmínky pro naplnění jednotlivých znaků skutkové podstaty nebyly vůbec zjišťovány. Jak vyplývá z výše uvedeného, žalovaný na základě konkrétních skutkových zjištění dospěl k závěru, že jednotlivé součásti skutkové podstaty uvedené v § 47c odst. 2 písm. b) zákona o vysokých školách byly naplněny. Z rozhodnutí je přitom zřejmé, že jednání žalobkyně bylo kvalifikováno jako porušení právních předpisů upravujících ochranu duševního vlastnictví, a nikoliv jiné jednání proti dobrým mravům. Pokud jde o poslední znak spočívající v soustavnosti či opakovanosti jednání nebo v narušení možnosti získat standardní znalosti a dovednosti absolventa daného studijního programu, pak je v rozhodnutí jednoznačně uvedeno, že byla shledána opakovanost tohoto jednání.
43. Žalobkyně v této souvislosti konkrétně namítá, že se nemohlo jednat o opakované jednání, neboť v případě předložení disertační práce nejde o opakovaný delikt, ale nanejvýš o jeden delikt. S tím soud nesouhlasí. Podle § 47 odst. 1 zákona o vysokých školách je doktorský studijní program zaměřen na vědecké bádání a samostatnou tvůrčí činnost v oblasti výzkumu nebo vývoje nebo na samostatnou teoretickou a tvůrčí činnost v oblasti umění. Podle § 47 odst. 4 téhož zákona se studium řádně ukončuje státní doktorskou zkouškou a veřejnou obhajobou disertační práce, kterými se prokazuje schopnost a připravenost k samostatné činnosti v oblasti výzkumu nebo vývoje nebo k samostatné teoretické a tvůrčí umělecké činnosti. Disertační práce musí obsahovat původní a uveřejněné výsledky nebo výsledky přijaté k uveřejnění.
44. Z citovaných ustanovení sice vyplývá, že disertační práce je završením doktorského studia, nicméně s ohledem, na povahu studia a požadavky na disertační práci je zjevné, že se nejedná o jednorázovou záležitost. Jelikož podstatou doktorského studia je vědecké bádání a samostatná tvůrčí činnost a jelikož výsledky obsažené v disertační práci musí být původní a uveřejněné či přijaté k uveřejnění, není možné disertační práci sepsat a odevzdat „za noc“. Disertační práce je zpravidla studenty zpracovávána v průběhu celého studia a případná vícenásobná porušení právních předpisů upravujících ochranu duševního vlastnictví v ní obsažená proto nelze bez dalšího označit za jedno jednání. V projednávané věci pak závěru o jednom jednání nesvědčí rozsah jednání žalobkyně, způsob jednání (obtěžně odhalitelné překladové plagiátorství bez uvedení autorů) i to, že žalobkyně takto jednala ve vztahu k různým zdrojům (nikoliv pouze k jednomu). Jednání žalobkyně proto lze označit za opakované ve smyslu § 47c odst. 2 písm. b) zákona o vysokých školách.
45. Žalobkyně v této souvislosti při jednání poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2024, č. j. 2 As 196/2023-60, kde bylo jednání studentky vyhodnoceno jako podstatně narušující možnost získat standardní znalosti a dovednosti absolventa daného studijního programu a nikoliv jako jednání opakované. Podle názoru krajského soudu je však tento případ odlišný od případu žalobkyně. Ve věci posuzované Nejvyšším správním soudem se totiž jednalo o plagiát velmi podstatné části diplomové práce, takže neobsahovala

žádné vlastní myšlenky a závěry studentky. Disertační práce žalobkyně obsahuje vlastní výzkum, takže nelze jednoznačně uzavřít, že by byla narušena možnost získat standardní znalosti a dovednosti absolventa daného studijního programu. Za zásadní pak soud považuje rozdíl mezi diplomovou a disertační prací. Podle § 46 odst. 1 zákona o vysokých školách je magisterský studijní program zaměřen na získání teoretických i praktických poznatků založených na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, na zvládnutí jejich aplikace a na rozvinutí schopností k tvůrčí činnosti. Ustanovení § 46 odst. 3 téhož zákona pak stanoví, že součástí státní závěrečné zkoušky musí být obhajoba diplomové práce. Na rozdíl od disertační práce tedy zákon nestanoví žádné bližší požadavky na diplomovou práci. Jak bylo citováno výše, disertační práci musí žalobkyně prokázat mimo jiné schopnost a připravenost k samostatné činnosti v oblasti výzkumu nebo vývoje nebo k samostatné teoretické a tvůrčí umělecké činnosti. Disertační práce by tak měla být dokladem o akademické excelenci žalobkyně. Tomuto požadavku však neodpovídá, pokud je teoretická část disertační práce tvořena celou řadou překladových plagiatů z různých zdrojů. Žalobkyně tento postup v disertační práci použila opakovaně, a proto je i s ohledem na výše uvedené možné její jednání hodnotit jako opakované.

46. Soud nemá ani za to, že by ve věci došlo k porušení zásad správního řízení. Jak už bylo výše uvedeno, byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Žalobkyně žádné takové pochybnosti ani v žalobě nepřináší, a proto nelze hovořit o porušení zásady materiální pravdy. Porušení principu proporcionality pak nelze shledat v nezohlednění vyjádření žalobkyně a její snahy o nápravu vytýkaných vad. Soud podotýká, že žalobkyně ve svém vyjádření (učiněným výlučně v reakci na zjištění platformy Vroni plag) „Comment on Vroni plag discussion“ potvrdila analýzu Vroni plag a za svůj postup se omluvila. Soudu není zřejmé, jak měl být více tento dokument v řízení zohledňován, zvláště pokud reagoval na analýzu Vroni plag a nikoliv na následné a pro věc rozhodné stanovisko prezkumné komise. Náprava chyb „Errata“ by pak mohla mít význam pouze tehdy, pokud by byla odevzdána před obhajobou disertační práce, nikoliv 2,5 roku poté. Ve vyjádření ze dne 3. 3. 2023 pak žalobkyně sice namítla řadu procesních námitek, nicméně se závěry prezkumné komise nijak konkrétně nepolemizovala. Pokud žalovaný k tomuto vyjádření uvedl, že jím žalobkyně nevyvrátila, že se dopustila úmyslného neoprávněného užití díla jiné osoby, pak s ním lze souhlasit. Z tohoto závěru přitom nelze dovozovat, že jím žalovaný převrátil důkazní břemeno; pouze vyhodnotil vyjádření žalobkyně tak, že jeho závěry stran naplnění první podmínky § 47c odst. 2 písm. b) zákona o vysokých školách nezpochybňuje.
47. Nepřiměřenost rozhodnutí žalovaného nezakládá ani tvrzení žalobkyně, že její jednání bylo jen opomenutím z nedbalosti ve spěchu při finalizaci práce, přičemž jádrem práce je zcela originální výzkum. Soud připomíná, že v řízení podle § 47c zákona o vysokých školách žalovaný nedisponuje správním uvážením. Jsou-li naplněny zákonné podmínky, je žalovaný povinen vyslovit neplatnost obhajoby disertační práce (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2024, č. j. 2 As 196/2023-60, bod 64). Žalovaný proto ani nemohl překročit či zneužít meze správního uvážení, jak namítá žalobkyně, ani nebyl povinen se zabývat otázkou naplnění veřejného zájmu. V tomto ohledu je proto nevýznamné, že část disertační práce (byť obsahující vlastní výzkum) je z pohledu § 47c odst. 2 písm. b) zákona o vysokých školách „v pořádku“. Stejně tak nelze přihlídnout k údajnému spěchu při finalizaci práce. Soud k tomu považuje za důležité uvést, že dle individuálního studijního plánu založeného ve spisu měla žalobkyně počínaje 1. 9. 2018 absolvovat tříleté doktorské studium zakončené státní doktorskou zkouškou a obhajobou disertační práce do 31. 8. 2021. Žalobkyně nicméně disertační práci obhájila již 20. 11. 2020, tj. téměř o rok dříve, než je

standardní doba studia. Doktorské studium přitom poskytuje nejvyšší možné vysokoškolské vzdělání. Jeho absolvování je podle toho náročné a nezřídka vede studenty k tomu, že si jej musí i o několik let prodloužit. Skutečnost, že žalobkyně toto náročné studium včetně zpracování disertační práce zvládla již za dva roky, buď svědčí o jejích výjimečných studijních a vědeckých schopnostech, nebo vrhá zásadní pochybnosti na celkový průběh studia žalobkyně. Buď jak buď, žalobkyně se nemůže vymlouvat na spěch při finalizaci práce, pokud k jejímu dokončení měla k dispozici celý další rok, který nevyužila.

48. Konečně napadeným rozhodnutím nemohlo dojít k zásahu do práv žalobkyně nabytých v dobré víře, a to jednoduše proto, že žalobkyně s ohledem na vytýkané jednání v dobré víře být nemohla. Toto jednání žalobkyni ostatně výslovně zakazoval též Studijní a zkušební řád v čl. 7 odst. 5 písm. c), přičemž bylo zákonnou povinností žalobkyně Studijní a zkušební řád dodržovat (§ 63 odst. 1 zákona o vysokých školách). Soud neshledal ani porušení legitimního očekávání žalobkyně – i pokud by žalovaný v minulosti skutečně za plagiáty označil práce, které byly zcela nebo v podstatné části doslovnými kopiemi nebo překlady diplomových prací z německých škol, neznamená to, že žalobkyně mohla legitimně očekávat jiný přístup žalovaného, pokud se plagiátorství dopustila v menší míře. Podstatné je v tomto ohledu výlučně naplnění podmínek § 47c odst. 2 písm. b) zákona o vysokých školách.

V. Závěr a náklady řízení

49. Soud tedy shledal námitky žalobkyně neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.“.
50. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanovili tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěch neměla, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 18. března 2025

Mgr. Petr Šebek v. r.
předseda senátu